

Til beslutningsforslag nr. B 35

Folketinget 2012-13

Betænkning afgivet af Ligestillingsudvalget den 17. april 2013

Betænkning

over

Forslag til folketingsbeslutning om at øremærke 12 uger af barselsorloven til fædre

[af Jørgen Arbo-Bæhr (EL) m.fl.]

1. Udvalgsarbejdet

Beslutningsforslaget blev fremsat den 30. november 2013 og var til 1. behandling den 7. februar 2013. Beslutningsforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Ligestillingsudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet beslutningsforslaget i 1 møde.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (udvalget med undtagelse af EL) indstiller beslutningsforslaget til *forkastelse* ved 2. behandling.

Venstres, Dansk Folkepartis, Liberal Alliances og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget finder, at alle familier har hver deres struktur og deres egen måde at gøre tingene på. Alle familier har således hver deres særlige udfordringer at tage højde for. Derfor mener V, DF, LA og KF, at fordelingen af barsel mellem forældrene er en beslutning, der bedst træffes i den enkelte familie. De fire partiers medlemmer af udvalget finder det afgørende, at barslen bevares så fleksibel som mulig, og at planlægningen dermed alene afhænger af valget i den enkelte familie. Særlig set i lyset af, at ikke alle har fuld løn under barsel, er det vigtigt, at beslutningen træffes i familien. V, DF, LA og KF frygter, at en øremærkning af 12 uger af barselsorloven til fædre i mange tilfælde vil mindske længden af familiernes samlede barsel, da perioden på 12 uger vil falde bort i de tilfælde, hvor faderen ikke har mulighed for at holde barslen. På den baggrund kan V, DF, LA og KF ikke støtte beslutningsforslaget.

Socialdemokratiets, Radikale Venstres og Socialistisk Folkepartis medlemmer af udvalget ønsker at fremme mænds muligheder for at tage mere del i deres børns første leveår. I dag tager fædre under en tiendedel af den samlede barselsorlov. Derfor har beskæftigelsesministeren nedsat et udvalg med repræsentanter for lønmodtager- og arbejdsgiver-

verorganisationer og øvrige interessenter, som skal afdække og analysere relevante problemstillinger med henblik på at sikre det bedst tænkelige beslutningsgrundlag for en ny barselsordning. S, RV og SF vil afvente udvalgets konklusioner, som forventes at ligge klar i sommeren 2013, og kan derfor ikke støtte beslutningsforslaget.

Et *mindretal* i udvalget (EL) indstiller beslutningsforslaget til *vedtagelse* ved 2. behandling.

Af regeringsgrundlaget fra oktober 2011, »Et Danmark, der står sammen«, fremgår det, at regeringen vil øremærke op til 3 måneder af den betalte barselsperioden til manden. Så vidt, så godt. Der burde ikke være nogen ko på isen. Når Enhedslisten alligevel har valgt at fremsætte dette beslutningsforslag, er det, fordi vi er blevet i tvivl om, hvad regeringen egentlig vil, når det kommer til øremærket barsel til mænd. Alt for længe har regeringen tøvet på dette område. I behandlingen af beslutningsforslaget viste, at selv om Enhedslisten kunne glæde sig over nogle få positive tilkendegivelser fra regeringspartierne og ministeren, er der fortsat ingen handling bag de pæne ord, og der henvises alene til det igangværende udvalgsarbejde.

I Enhedslisten mener vi, at øremærket barsel til mænd er et ligestillingsredskab, oven i købet et, der skaber mere ligestilling for begge køn. Derfor er det meget svært at forstå, at flere partier er imod en mere ligelig fordeling af barselsmånederne. Det er ligestilling for mænd, fordi man dermed siger, at nærværet af begge forældre uanset køn er enormt vigtigt for det lille barn. Det hjælper faderen, der gerne vil være sammen med sit barn, over for en eventuel modvillig arbejdsgiver, der ikke kan se nødvendigheden af, at medarbejderen får orlov. En undersøgelse af øremærket barsel til mænd viser, at ca. 40 pct. af mændene ønsker en yderligere øremærkning for at legitimere orloven over for arbejdsgivere og kollegaer, jf. »Evalueringen af den fleksible barselsor-

lov – orlovsreglerne set fra forældres, kommuners og arbejdspladsers perspektiv«, SFI 2007.

Det er også ligestilling for kvinder, fordi man dermed sikrer, at de ikke længere kommer bagud på arbejdsmarkedet i forhold til løn, pension og arbejdsopgaver, alene fordi de får et barn. I forbindelse med nedsættelsen af Lønkommissionen i 2008 var et argument, ikke mindst fra den borgerlige fløj, at en del af årsagen til, at kvinder får lavere løn, er, at de er væk fra arbejdspladsen på grund af barselsorlov og pasning af syge børn.

Øremærket barsel virker efter hensigten. Erfaringer fra de lande, der har indført ordningen, viser, at mændenes andel af barslen stiger. Det er blevet mere naturligt og accepteret, at også mænd har ret til at være sammen med deres børn. F.eks. i Norge kan man se, at mænds og kvinders lønniveau

nærmer sig hinanden. Effekten vil dog først for alvor kunne ses, når de kvinder, der har født, mens øremærket barsel har eksisteret, er nået igennem deres arbejdsliv. Men i Norge viser et forskningsstudie, at gabet mellem mænds og kvinders løn mindskes. Desuden har en svensk undersøgelse vist, at kvinder stiger i løn, i takt med at mænd tager mere barselsorlov.

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Pernille Rosenkrantz-Theil (S) Rasmus Horn Langhoff (S) Rasmus Prehn (S) Trine Bramsen (S) Troels Ravn (S)

Daniel Toft Jakobsen (S) Lennart Damsbo-Andersen (S) Marlene Borst Hansen (RV) nfm. Zenia Stampe (RV)

Uffe Elbæk (RV) Pernille Vigsø Bagge (SF) Karina Lorentzen Dehnhardt (SF) Johanne Schmidt-Nielsen (EL)

Stine Brix (EL) Jørgen Arbo-Bæhr (EL) Louise Schack Elholm (V) Karen Ellemann (V) Jane Heitmann (V)

Henrik Høegh (V) Lykke Friis (V) Mads Rørvig (V) Inger Støjberg (V) Fatma Øktem (V) Pia Adelsteen (DF)

Liselott Blixt (DF) Martin Henriksen (DF) Hans Kristian Skibby (DF) Merete Riisager (LA) fmd. Vivi Kier (KF)

Inuit Ataqatigiit, Siumut, Sambandsflokkurin og Javnaðarflokkurin havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	45	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	15	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1